

A.K.N. – občanské sdružení

**Asociace komunitních nadací
v České republice**

**Informace o činnosti u příležitosti
prvního výročí vzniku organizace**

září 2006 – září 2007

Poslání a cíle:

Posláním AKN je podporovat rozvoj komunitních nadací a organizací, které se komunitními nadacemi nebo nadačními fondy chtějí stát; podporovat jejich vzájemné kontakty a spolupráci; popularizovat myšlenku působení komunitních nadací.

Mezi aktuální priority asociace patří:

- budování platformy pro setkávání komunitních nadací umožňující vzájemnou informovanost, sdílení zkušeností a know-how a neformální vzdělávání
- podpora a koordinace postupu českých komunitních nadací vůči mezinárodním finančním zdrojům a partnerským subjektům
- rozšíření geografického pokrytí České republiky komunitními nadacemi prostřednictvím vyhledání a iniciování skupin či jednotlivců zájímavých se o koncept komunitních nadací a poskytnutí jim technické asistence a podpory v rané fázi jejich záměrů
- zvyšování povědomí o komunitních nadacích mezi potenciálními dárci ale i širokou veřejností prostřednictvím sběru a následné diseminace dat o tématu komunitní filantropie
- iniciace aktivit zaměřených na získávání nových finančních zdrojů pro komunitní nadace (zejména dobročinné odkazy ze závětí).

Členská základna:

AKN se vnitřně člení na dvě organizační části. První část, „nadační“, tvoří nadace nebo nadační fondy přihlášené ke komunitnímu zaměření činnosti. Druhou část, „podpůrnou“, tvoří subjekty, které se různými způsoby podílejí na šíření a podpoře myšlenky působení komunitních nadací.

Nadační sekce má v současné době čtyři členy, a to:

- ◆ Komunitní nadace Euroregionu Labe
- ◆ Komunitní nadace Blanicko - Otavská
- ◆ Nadační fond Via Vitae
- ◆ Echo Moravia (Iniciativa pro vznik Jihomoravské komunitní nadace)

Podpůrná sekce má v současné době tři členy, a to:

- ◆ Nadace VIA
- ◆ občanské sdružení Podnos – servisní organizace
- ◆ NETT o.s. – nezávislý Think Tank

Historie AKN

AKN byla registrována Ministerstvem vnitra 25. září 2006, přesto jejímu vzniku předcházelo rovných deset let postupného vývoje komunitních nadací v ČR.

První vážné debaty o konceptu komunitních nadací lze v ČR datovat do roku 1996. Jejich hlavním promotérem byla tehdy nadace VIA, ve spolupráci s C.S. MOTT Foundation, nadací Open Society Fund Praha a nadací Regionální fond, která se v roce 1997 transformovala do první české komunitní nadace (dnes Komunitní nadace Euroregionu Labe).

Během let 1998-2004 byly v ČR realizovány dva víceleté programy zaměřené na rozvoj komunitně orientovaných organizací, financované různými zahraničními dárci, které ač dosáhly jiných úspěchů, vznik nových komunitních nadací nepřinesly.

Na konci roku 2005 byl z prostředků CEE Trustu administrovaného nadací VIA realizován projekt, na jehož realizaci se setkali dnešní členové AKN. Během jara 2006 se tyto subjekty shodly na tzv. Minimu komunitní nadace a konečně na podzim loňského roku formalizovaly svou spolupráci vznikem AKN, která od této doby převzala garanci za většinu aktivit vztahujících se k tématu komunitních nadací v ČR.

Dosavadní aktivity AKN

Během své 12-ti měsíční existence AKN zorganizovala několik setkání zaměřených na rozvoj organizační kapacity především jejích nadačních členů.

V lednu 2007 se uskutečnil v Praze brainstorming členů AKN nad náměty pro společné projekty pro zahraniční finanční zdroje.

Ve dnech 1.-2. března se v Moravské Nové Vsi uskutečnil dvoudenní workshop členů AKN věnovaný formulaci dlouhodobých cílů a priorit AKN.

Na konci května byla AKN již oficiálně zastoupena na mítinku komunitní nadace podporujících organizací v Madridu, pořádaném Evropským nadačním centrem.

Na konci června AKN spolupořádala workshop "Komunitní nadace – nástroj strategické filantropie" vedený panem Peterem deCourcy Hero, dlouholetým presidentem Silicon Valley.

Ve dnech 30.-31. srpna se uskutečnilo dvoudenní setkání českých a slovenských komunitních nadací, servisních a podpůrných organizací (s laskavým finančním přispěním od US ambasády). Zúčastnilo se ho celkem 12 zástupců z obou států.

Na začátku října dopracovala AKN žádost o dvouletou podporu od americké C.S. MOTT foundation, která by měla zajistit výrazné navýšení organizační a operační kapacity AKN.

Dne 9.10. se uskutečnil za laskavé podpory Velvyslance USA v ČR, pana Richarda W. Grabera, v jeho rezidenci Informační panel u příležitosti 1.výročí vzniku Asociace komunitních nadací a následný seminář s Doris Heiser z komunitní nadace pro Greater Milwaukee, USA, na téma KOMUNITNÍ NADACE – BUDOVNÍ ZDROJŮ.

Před koncem roku 2007 AKN ještě plánuje realizovat benefiční aukci vín v hotelu Mandarin Oriental Praha na podporu vznikající Jihomoravské komunitní nadace (listopad 2007)

Co jsou komunitní nadace obecně:

Budování komunitních nadací je celosvětovým procesem započatým ve 20. letech minulého století ve Spojených státech amerických, v 70. letech vznikaly první komunitní nadace v západní Evropě a v 90. letech vznikají první komunitní nadace i ve střední a východní Evropě. Přes značnou rozmanitost jednotlivých komunitních nadací, kterých je v současné době ve světě zhruba 1200, mají všechny komunitní nadace určité společné rysy.

Komunitní nadace především působí v rámci určitého geograficky vymezeného území (spádová oblast obce či města, historicky vymezený region apod.)

Komunitní nadace jsou neutrální, nejsou úzce tématicky či oborově zaměřené a jsou otevřeny širokému spektru místních problémů, potřeb a potenciálu.

Těžiště činnosti komunitních nadací spočívá v získávání finančních prostředků a ve vytváření prostoru pro spolupráci nevládního, podnikatelského a institucionálního sektoru.

Financování komunitních nadací je vícezdrojové, a pochází zejména z území, ve kterém nadace působí.

Komunitní nadace jsou zaměřeny do budoucnosti, proto při využití získaných prostředků usilují především o zhodnocování a růst nadačního jmění a o účelné využití jeho výnosů ve prospěch obecně prospěšných aktivit v komunitě, a to zejména poskytováním grantů neziskovým organizacím.

České komunitní nadace v číslech:

Stávající členské subjekty operují na 12 % území České republiky, pro přibližně 17 % české populace.

Organizace	Rozloha/km² 31/12/2005	Počet obyvatel 31/12/2005
Komunitní nadace Euroregionu Labe	2,814 km ²	495,170
Komunitní nadace Blanicko - Otavská	2,170 km ²	139,896
Nadační fond Via Vitae	1,834 km ²	812,284
Echo Moravia	2,260 km ²	280,497
Komunitní nadace celkem v ČR	9,078 km ²	1,727,847
Podíl z celku České republiky	12 %	17 %

Zdroje: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>
http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/krajske_rocenky

Do konce roku 2006 nashromáždily nadační jmění ve výši přes 70 mil. Kč a během roku 2006 podpořily celkem 166 nejrůznějších obecně prospěšných projektů v celkové hodnotě přes 4,5 mil. Kč.

Organizace	Výše nadačního jmění v roce 2006 (v tis. Kč)	Počet rozdělených grantů v roce 2006	Objem prostředků rozdělených v roce 2006 (v tis.)
Komunitní nadace Euroregionu Labe	46 752	115	4 101
Komunitní nadace Blanicko - Otavská	23 222	16	235
Nadační fond Via Vitae	*300	35	259
Echo Moravia	*250	-	-
CELKEM	70 524	166	4 595

*) neregistrované vlastní jmění

Minimum komunitní nadace v ČR

V rámci příprav AKN v první polovině roku 2006 byla vytvořena a posléze podpisem aktérů stvrzena deklarace formulující níže uvedené „Minimum komunitní nadace“, které je chápáno především jako:

- ◆ jedno z východisek a opor pro svou další práci a formování, včetně spolupráce s dárci a aktivního působení v rámci komunity
- ◆ základ pro další vzájemnou spolupráci mezi signatáři této deklarace
- ◆ základ pro spolupráci s dalšími subjekty, které se budou ochotny vhodnou formou k této deklaraci připojit a budou se chtít formovat jako komunitní nadace
- ◆ základ pro spolupráci s dalšími, především zahraničními subjekty, včetně asociací a sítí, které se hlásí k obdobným hodnotám a podobným způsobem je deklarují

Minimum komunitní nadace

Komunitní nadace:

- I. Působí ve vymezeném území a její činnost je zaměřena na komunitu. Komunitou je míněn okruh lidí, kteří se nějak podílejí na životě v tomto území, jejichž život je a nebo byl s tímto územím spojen; komunita je otevřena těm, kdo se do tohoto života chtějí zapojit.*
- II. Odhaluje problémy a možnosti (potenciál) komunity, aktivně vtahuje do dění a zapojuje do různých procesů potenciální hráče, aktéry.*
- III. Podílí se na utváření vizí a společných cílů komunity, vytváří k tomu potřebné nástroje a přispívá k vytváření podmínek umožňujících řešení pocíťovaných problémů.*
- IV. Je finančním zdrojem pro aktivity a aktéry života v komunitě a získává a sdružuje za tímto účelem prostředky z různých zdrojů. Získané prostředky používá přímo k podpoře komunity i k vytváření nadačního jmění určeného pro řešení budoucích výzev a problémů komunity.*
- V. Je reprezentována nestrannou a ve svém složení různorodou správní radou.*

V Novém Městě na Moravě dne 15. května 2006

Vztah AKN k národní asociaci nadací (Fórum dárců - FD)
(vytaženo z projektu AKN pro C.S. Mott Foundation)

Zatímco FD se orientuje na realizaci aktivit podporujících rozvoj dárcovství obecně a vytváří podmínky pro dárcovství všech forem, AKN se zaměřuje výhradně na prosazování zájmů KN a na podporu rozvoje komunitní filantropie jako jednoho specifického segmentu dárcovství. FD musí respektovat zájmy společné pro všechny formy dárců (privátní dárci, firemní nadace, národní a oborově zaměřené nadace). Tyto subjekty přitom někdy mají odlišné, někdy i protichůdné zájmy (např. v názoru zda podporovat či nepodporovat zavedení 1% daňové asignace v ČR či v přístupu k vytváření firemních nadací vs. využívání služeb stávající nadační infrastruktury).

Roli AKN je možné chápat jako komplementární k činnosti FD, která může být FD využita jako zdroj specifických informací, zdroj know-how, znalostí a zkušeností v oblasti komunitní filantropie a v neposlední řadě jako prostředek diseminace informací o stavu českého dárcovství především na mezinárodních fórech a skupinách, kde FD nemá své přímé zastoupení a vazby (např.: TCFN, CPI a většina evropských asociací KN).

Analogicky může AKN využívat komplexních informací z dárcovského sektoru, které FD shromažďuje, jakož i programů zaměřených na legislativu a trénink dárcovských subjektů, které FD realizuje a též na diseminaci informací o AKN na národní a mezinárodní úrovni. Další styčné plochy je možné očekávat po rozběhnutí aktivit AKN. Jedním z možných budoucích scénářů je rovněž začlenění AKN do struktur FD vytvořením „sekce asociací“ při FD, tento krok však zatím nebyl v rámci FD diskutován.

Pozn.: Všechny nadační subjekty (3 nadace a 1 nadační fond) zastoupené v AKN jsou zároveň členy FD a tento stav hodlá AKN podporovat i v případě dalšího rozšiřování své členské základny.

Map of Czech Republic Districts

